

**Tahitótfalu, 2020.IV.26. „Ma, ha az ÚR hangját halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.” „Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!”**

**☞ 146,1; 274,1-4; 154,1 445,1-2.5-6**

**Lekció: Dán 4,1-5.16-34 Textus: Ef 5,15-17**

Kedves Testvérek!

Mind a két felolvasott Ige a figyelem fontosságáról szól, arról, hogy Isten küldi nekünk az életbevágóan fontos üzenetet, amit mi felismerhetünk, vagy elnézhetünk, komolyan vehetünk, vagy figyelmen kívül hagyhatunk.

Nagyon tanulságos egy régi történet a figyelemmel kapcsolatban. Egyszer egy indián ellátogatott New Yorkba a barátjához. A csendhez szokott vidéki embert nagyon zavarta a járművek zaja, az utcákon özönlő tömeg moraja. Éppen a Broadway-n sétáltak, amikor hirtelen megragadta városi barátja karját, és a fülébe súgta: „Hallod te is, amit én hallok?” „Persze, én is hallok az autók dudálását, a buszok dübörgését, a gyalogosok beszédfoszlányait...” – válaszolta nyugodtan a városi. „Nem, nem – tiltakozott az indián – azt hallod-e, hogy itt vhol egy tücsök ciripel?” A városi barát megdöbbsent: „Képtelenség. Biztosan tévedsz, a belvárosban, sajnos már régen nem élnek tücskök. De ha ide is tévedt volna egy, ebben a zajban senki sem hallhatná meg azt a vékony hangját...” Erre az indián széthajtotta az egyik ház falára kúszó fonnyadt vadszőlő leveleit, és íme, tényleg ott lapult mögöttük egy kis tücsök. Megmutatta városi barátjának, aki legyintve csak ennyit felelt: „Persze, nektek egyszerűen kifinomultabb a hallásotok.” Az indián azonban el akarta mondani, amire rájött, úgyhogy folytatta: „Nem érted, miről van szó, adj, kérlek egy ötvencentes érmét!” Az indián, amikor megkapta, azonnal a földre ejtette a pénzt. A körülöttük tolongó járókelők közül többen megtorpantak, még azok is, akik már elhagyták őket, szemükkel az érmét keresték a földön. Mindenki felkapta a fejét az érme csörrenésére. „Érted már?” – kérdezte barátját az indián. „Ennek a pénznek a csörrenése sem hangosabb, mint a tücsök ciripelése volt az előbb. A fehér ember füle ezt mégis meghallotta. Tudod, az ember mindig azt hallja meg, amire megtanult figyelni...” (Kötőjeles történetek, 17.o.)

I. (Nem tanácsos Istenről megfélemedezni!) Az elsőként felolvasott Ige arról szólt, hogy Nebukadneccar babiloni király elvétette a figyelmet. Birodalma hatalmas volt, ő királyként bármit megtehetett. Isten Júdát és Jeruzsálemet is Nebukadneccar által büntette meg hitetlenségükért. Így kerültek zsidó hívők a babiloni udvarba, pl. a próféta Dániel, Hananjá, Misaél és Azarjá. Ők Dán könyve tanulsága szerint kitartóan követték az egy élő Isten parancsolatait még akkor is, amikor ezért halállal fenyegették őket.

Nebukadneccar király azonban nem gondolt arra, hogy a hatalmát vkitől kapja, vmi céllal adatik az neki. Isten ezért álmot küldött egy éjjel a királynak, amit egyetlen babiloni mágus sem tudott megfejteni, mivel a mágusok, vajakosok, varázslók nem Isten küldöttei, és Isten általuk soha nem tesz csodát. Dán volt az, akit Isten segítőül küldött, aki megfejtette az álmot a királynak. Elvész uralkodásod az egészségeddel együtt, de „királyságod megmarad, mihelyt elismered, hogy a menny uralkodik”. Nebukadneccar meghallgatta a megfejtést, és ment tovább a rossz irányba. Isten csodával figyelmeztette, de hiába. Egy évet várt, aztán beteljesedtek az álomban kijelentett csapások: Nebukadneccar beteg lett, értelme elhomályosult. Úgyhogy a társadalom kitaszította és tkp. állati sorban élt évekig, távol minden emberi közösségtől. Királyból erdei csavargó lett. Erre lehetne mondani, hogy ez így nem életszerű: nem szokott ilyesmi történni. De a mostani idők nagyon is jól megértetik velünk: néhány nap alatt meg tud az ember élete úgy változni, hogy rá sem lehet ismerni. Szinte hihetetlen utólag mindaz, ahogyan a változás előtt éltünk. Bizony mindaz, amit állandónak hiszünk, nagyon hamar múlttá lehet – függetlenül a mi egyéni viselkedésünktől, reményeinktől és erőfeszítéseinktől. Most abban az időszakban vagyunk, amikor azt már látjuk, mit hagytunk magunk mögött, de az még nem egyértelmű, hogy milyen lesz az életünk mondjuk egy-két év múlva. Pár hónappal ezelőtt még viszonylag nyugodtan tudtunk volna erre a kérdésre felelni: remélhetőleg folytatódik a növekedés, egy kicsit mindig könnyebb lesz, most lehet felkészülni a gyarapodás végét jelentő következő válságra. Aztán már itt is a válság: ki tudná megmondani, mi várható jövő ilyenkor?

Node az Igehirdetés értelme nem pusztán az, hogy segítsen felismerni azt a helyzetet, amelyben vagyunk, hanem az is, hogy a rossz helyzetből kiutat mutasson. Ezért hadd hangozzon Nebukadneccar ókori pogány király életének tanulsága! Nebukadneccar elvettetésének, állati, elborult elméjű bolyongásának egyszer csak vége lett: „Amikor eltelt az idő, én, Nebukadneccar föltekintettem az égbe, és értelmem visszatért. Aldottam a Felségest, dicsőítettem és magasztaltam az örökké élő, mert az Ő uralma örök uralom, és királysága megmarad nemzedékről nemzedékre.” Íme, Nebukadneccar nem értett a figyelmeztetésből, de a csapásból már megértette Isten üzenetét. Megtért az egy igaz, élő, Teremtő Istenhez, és nem gondolta többé, hogy örömeit: életét, királyságát, gazdagságát, hatalmát magának köszönheti.

Ettől a befejezéstől válik csodálatossá ez a történet: nem volt hiába Isten nevelő munkája! Végül csak megértette Nebukadneccar, hogy minden kegyelemből lehet az övé. És ez a kegyelmes Istenre utal, Akinek tisztelettel és engedelmisséggel tartozik minden ember. Milyen sokszor szenvednek egész családok, egész nemzetek, bár jönnek a modernkori Dánielék, akik Isten üzenetét akár életük kockáztatásával is hirdetik, mégis hiába. Kedves testvérem, te hányszor jutottál már teljesen kilátástalan helyzetbe azért, mert mindennel és

mindenkivel foglalkoztál, csak éppen Istennel nem? És hányszor feledkeztél meg másnapra arról, amit úrvacsorázás előtt ígértél: magamat élő hálaáldozatul az Úrnak adom, már most e jelenvaló világban az Ő dicsőségére élek? Te elfelejtheted ezeket, de Isten nem felejt el a kimondott szavainkat, ígéreteinket. Előtte nyilvánvaló, hogy mennyire figyelsz, és mennyire veszed komolyan az Ő szavait.

A mostani járványhelyzet rossz következményei talán nem a saját bűneid miatt következtek be az életedben. De ha már így alakult, akkor a további veszélyektől óvd meg magadat: gondolkodj el, miért, kinek a kedvére éled az életedet általában? Mi vagy ki a legfontosabb számodra? A fehér emberek meghallották a pénz csörgését, de a tücsökciripelést csak az indián hallotta meg. Mert mindenki arra figyel, amit fontosnak tart. A hited alakítja az értékrendedet, és így az egész életstílusodat, a döntéseidet. Az, ahogyan élsz, beszélsz, árulkodik arról, kit vagy mit tartasz fontosnak, a többi ember számára is. De az Úr még ennél is jobban látja, ki az, akinek a mennyből való Isteni üzenet valóban fontos, és ki az, aki rendre elengedi a füle mellett. Nebukadneccar kapott egy utolsó lehetőséget, és kihasználta: „föltekin tettem az égre, és értelmem visszatért. Áldottam a Felségest, dicsőítettem és magasztaltam az örökké élő, mert az Ő uralma örök uralom, és királysága megmarad nemzedékről nemzedékre.”

II. (Az idő csak akkor dolgozik nekünk, ha okosan használjuk ki!) Mondhatná vki: Jó, figyeljünk Istenre, de azért nem kell ezzel annyira sietni, van még idő. Nebukadneccar is az utolsó figyelmeztetést vette komolyan, addig nem figyelt az Úr üzeneteire. Tehát ráér a dolog később is. Majd a halálos ágyamon foglalkozom Istennel! Addig magamnak élek, és ahhoz Isten nélkül is nagyon jól értek, mi jó nekem... Az idő azonban olyan, mint az angolna: amikor azt hinnéd, hogy a kezében van, hirtelen kicsúszik, és eltűnik a mélyben. Fogalmunk sincs róla, mi következik ránk. A tegnapi biztos mára soha vissza nem térő lehetőséggé változhat. A régi bölcs magyar mondást, hogy „amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra”, a mostani időszak is beigazolja. Sokan bánják, hogy egy-két hónappal ezelőtt nem tettek meg vmit, vagy hogy éppen megtették: mert azóta az élet fenekestül felfordult, és alig van vmi, ami ugyanaz mint korábban. Az az idő, amit vmire való felkészülésre használsz, nem hiábavaló. De minden perc, amit egy döntés meghozatalának vagy véghezvitelének elodázására szánsz, ellened dolgozik, végül kárt fog okozni! Levégül azért, mert eltelik a földi életed. És a halál nemcsak a földi szenvedések végét jelenti, hanem a jó cselekvésére, az Istennel való összehangolódásra való lehetőségünk végét is. Amit ez életben elmulasztottunk az Istennek való engedelmeskedésben, azt halálunk után már nem fogjuk tudni bepótolni.

Nincs arra semmi garancia, hogy Isten velünk is úgy tesz, mint Nebukadneccar királlyal, hogy ad még egy utolsó esélyt. Vagy ad, vagy nem – erre Őt semmi sem kötelezi! De az is lehet, hogy Isten már megadta ezt az utolsó esélyt neked, kedves testvérem, hogy Rá hallgass, hogy az Övé legyél, de te nem fogadtad ezt úgy, mint Nebukadneccar király. Adta, küldte Isten a lehetőségeket, a figyelmeztetést jóval, rosszal, örömmel, próbával, de vajon figyeltél-e Rá?

Pál apostol ezért köti az Ef-iak lelkére: „Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen ezért ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.” Az eredetiben a meggondolatlanság szava a belátás hiányára utaló szó: amikor tehát vki vmi olyasmit nem ért, amit egyébként érthetne. Amikor hiába magyaráznak el neki vmit, ő mégis ragaszkodik a saját rossz ötletéhez, és nem lehet rá hatni. A bölcs pedig az az ember, aki be tudja látni, ha téved, és el tudja fogadni a saját határait anélkül, hogy véresre zúzná a falakon a fejét. A bölcsesség és a meggondoltság itt nem úgy általában az élet területeire vonatkozó parancs, hanem leginkább a hitünkre, amely szerint élünk. Tehát arra, mit gondolunk magunkról, és az életünk értelméről. A hívő ember életének egyetlen célja: Isten szeretetéért hálából mindent megtenni, amit Isten tőlem kér. És ezt Isten nem a jövőbeli szeretetével érdemli ki, hanem azért vagyok Neki hálás, amit már megtett értem. Hálás az egész életemmel, a gondolataimtól a tetteimig, beszédemtől az emberi kapcsolataimig. Isten szava, Isten személye áll a figyelmem középpontjában. Mint a történetben az indiánnak a természet, a városiaknak a pénzcsörgés. A hívő embernek Isten szava, és Isten személye.

Egyszer, amikor a feleségem prédikált, vki megjegyezte: láttam, nagyon figyelt a tiszteletes úr, le sem vette a feleségéről a szemét a prédikáció közben. Biztos nagyon szereti. Megdöbbsentem ezen a gondolaton: természetesen nagyon szeretem a feleségemet, de prédikáció közben nem azért néztem, mert szeretem, hanem mert Isten Igéjére akkor tudok figyelni, ha sem a tekintetem, sem a kezem, sem a lábam, sem a figyelmem nem kalandozik el, hanem az Úré. Amikor vki dolgozik, pl. fest vmit, vagy főz, minden érzékével arra figyel, amit csinál. Ha az autóvezető menet közben elkalandozva nézelődik, abból baleset lesz! Így van ez az Isten szavával is: ameddig hallgathatom, ameddig érthetem, ameddig mondják nekem, addig tegyek félre mindent, és figyeljek egészen az Úrra, mert nem tudom, meddig lehetek ilyen kiváltságos helyzetben, hogy az Isten szólni akar hozzám.

Ezért ajánlja egyházunk, virágvasárnap fel is olvastam, hogy ezeket a mostani közvetítéseket se úgy vegyük, mint egy átlagos tévéműsort, hogy közben lehet mást is csinálni, és szól a háttérben. Hanem öltözzek fel rendesen, vegyem elő az énekeskönyvet, és vegyek részt az Istentisztelet menetében, mintha a templomban lennénk! Ha tudom, hogy fontos az Isten szava az életemhez, akkor minden idegszállammal figyeljek az Isten dolgaira! Már tudjuk, milyen törekény lehetőség még a templomba járás is: egy szabad szemmel láthatatlan

víruselintézte, hogy immár a hatodik vasárnap marad zárva a templom. És ki tudja, meddig kell ennek még így maradnia az egészségünk védelmében. Becsüld meg azt, hogy Isten keres, vedd komolyan, mert erre adatik napjaidhoz minden újabb nap – a Neki való engedelmisségre.

III. (A bölcs ember az Úr akaratát tartja a legfontosabbnak) „Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen azért: ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.” Meddig szól az Ige, az Úr bibliai szava, nem tudni, mert ezek az idők, amelyekben élünk, gonoszak. Addig kell tehát figyelni Istenre, amíg megtalálható. Hadd támasszam alá ezeket a súlyos szavakat. Megdöbbenve olvastam a Ref. Lapjában néhány évvel ezelőtt Gál Judit kedves debreceni kórházlelkész barátunk beszámolóját. Hollandiában járt az egészségügyben dolgozó lelkészek európai szervezetének konferenciáján. Egyik döbbenetből a másikba esett a helyzetet látva.

Egy amszterdami kórházi kápolna egyik sarkában orthodox ikonok, a másikban mohamedán imaszőnyeg, buddha szobor, életfa és egyéb spirituális jelképek. Kereszt azonban sehol! A kérdésre, hogy hol a kereszt, a kórház lelkésze azt felelte, hogy van bent egy gyertya, amin van kereszt, de azt elfordítják, hogy senkit ne irritáljon. A kereszt ugyanis tapasztalatai szerint zavarja az embereket. Ilyen előzmények után fogtak hozzá a konferencia üzenetének megfogalmazásához a megjelent kórházlelkészek. Hazánkból ketten voltak jelen, a többi 49 fő 23 másik európai országból érkezett. És megfogalmazták, hogy a lelkigondozásnak vallásos, humanisztikus vagy egyéb filozófiai alapja van. Egy francia protestáns lelkész kérte, írják bele világosan, hogy elsősorban keresztyén alapja van. A debreceni lelkész is szót kért, hogy ez szerinte is fontos. A vendéglátók erre megjegyezték, hogy egymás között erről lehet beszélni, de a hivatalos záró szövegbe nem kerülhet bele! Nem volt közöttük egyetlen nem keresztyén vallású ember sem, mégse engedték meg, hogy a keresztyén szó egyáltalán bekerülhessen a konferencia összefoglalásába. Kedves testvérek, itt tartunk! Tőlünk nyugatabbra a hívók, és a lelkészek egy része már azt is fél kimondani, hogy keresztyénség, és ha már a kereszt is zavarja az embereket, ők ezt készséggel elfogadják, és eldugják a keresztet, nem is emlegetik többé.

Az idők, a napok, amelyeket élünk, tehát igen gonoszak. Ma hazánkban még úgy tűnik, hogy szabad nekünk keresztyénnek lenni, és úgy is viselkedni. De nem lehet tudni, mit kényszerítenek ránk a pénzükért a Krisztust nyíltan megtagadó hatalmak. „Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen, kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen ezért, ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.”

Kedves Testvérek! A Krisztus véréért hullatta ezért a világot. Ti, akik hallotok erről, és ennek gyümölcseit élvezitek, ne feledkezzetek meg Krisztusról! Ne halogassátok a Mellette való döntést, és kiállást életetek minden területén! Isten figyel minden embert, és igazságosan el tudja dönteni, kik azok, akik elfogadták a Krisztus váltságát, és kik azok, akik ilyen vagy olyan indokkal gúnyt űztek belőle. Jól vigyázz, aki nem az Úr Jézusé, az élete végén az örök kárhozatba kerül. De aki figyel az Úr szavára, hallgat rá, azt Ő oltalmazza, és végül magához fogadja. Hogy ahol Ő van, ott legyenek az Őt szerető, figyelő, követő emberek is. Akkor majd a Krisztus ellenségei mind irigyelni fogják a Krisztus általuk meggyötört híveit, de nem lesz már visszaút. Jól vigyázz tehát, légy még ma és mostantól örökké az Úré, figyeld és kövesd akaratát! Ámen.

(Árvavölgyi Béla lp.)